

Nr. 8-tas

WORCESTER, MASS., VASARIO (FEB.) 24-TĄ DIENĄ, 1945 M.

Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXVI

Comment

A.L. by A.L.

The 2,700 word statement issued by the Big Three at their conference in Crimea has nothing to say about the future of the Baltic States. Presumably, as London correspondent of the New York Times says, Lithuania, Latvia and Estonia are to remain a part of the Union of Soviet Socialist Republics.

Thus, it seems, Marshall plan has been able to prevent everything he held necessary to Russian security and the Lithuanians, as a result of World War II, have lost the freedom which World War I gave them.

However, Lithuanians have not given up, and are fighting to regain the cherished freedom. The Lithuanian American Information Center of New York has issued a timely booklet "Lithuania's Fight for Freedom" which describes this fight and is packed full of recent information about Lithuania. It was written by J. Harrison, a former British Vice-Consul in Kaunas and Vilnius. The book is priced at 50 cents.

The January-February issue of the Lithuanian Bulletin contains an interesting article on Soviet Russian methods and procedure in abolishing the political independence and territorial integrity of Lithuania in 1940. Another article describes the problem of Lithuanian boundaries, and relates a short story of the pre-revolutionary and medieval history of the Baltic nations.

Both of the above publications may be had from C. 233 Broadway, New York, N. Y.

The Lithuanian delegation in Washington is ready to discuss anybody with the January and February issues of its Current News.

Among the interesting articles is one of the anniversary of the arrival of the Lithuanian Mission to the United States in 1919. Section on Independent Lithuania on the Baltic is interesting, as

the staff of the American Air Force in Europe the day witnessed the performance of a little play written by a Lithuanian member of the WAAC—Louise Noreika.

of the commanders of the invasion of Guam, Col. Remus has returned to the United States for a furlough.

pp. F. Pilwallis, of Pa., a paratrooper of the 101st Airborne Division saw action in the American stand at Agne, and was later in another sector of

7,000 ALIJANTŲ ORLAIVIŲ BOMBARDAVO VOKIETIJĄ

London, vasario 23.—Alijantų 7,000 bombardierių ir mušio lėktuvai atskrido į apie 100 nacių susisiekimo centrų su tikslu, kad sunaikinti Vokietijos geležkelių sistemą. Tas užpuolimas tęsėsi per naktį. Tuo pačiu laiku 2,000 rusų lėktuvų daužė taikinius prie Rytinio fronto.

daugiausia Rytų Prūsijoje. Bombos ant geležkelių centrų puolė apie po 100 tonų kas minutę. Apie 30,000 lėktuvų dalyvavo dideliame užpuolime, kurio siekis buvo sunaikinti visą prieš geležkelio transportacijos tinklą vienu pasimojimu.

ANGLIJOS VYRIAUSYBĖ KRITIKUOJA DIDELIŲ TRIJŲ NUTARIMUS

London, vas. 22-trą d. — Premieras Churchill pasakė parlamente tiems, kurie kritikuoja Rusijos užgrobtą rytinės Lenkijos ir Baltijos valstybių, kad jie per daug nesiremtų ant Atlantiko Carterio, kuris yra tik "palydovas, o ne taisyklė".

Churchillo — ar antras čarterio skyrius nebuvo pritaikytas Latvijai, Lietuvai, Estonijai ir Lenkijai, kuris reiškia pasirašančių jėgų norą nepriimti jokių teritorijas pakeitimų, priešingu žmonių laisvo apsisprendimo?...

Churchill atsakė ką nors kalbėti apie Krymo konferenciją, kada buvo užklaustas. Jisai sekantiame antradieny stos prieš būto narius, kad apginti Krymo nutarimus, taipgi gal reikalaus iš parlamento pasitikėtino balsavimo.

Panašių klausimų ginčai kyla prieš ateinančios savaitės svarstymus, kas įrodo, kad daug atstovų yra nepatenkinti su kai kuriais Yaltos nutarimais ir netylės nepareikšę savo kritikavimus. Vienas parlamento naris pasakė, kad Churchill pasidavė "jėgos" politikai sutikdamas su tokiais nutarimais.

Gubernatorius Tobin Paskyrė Lietuvii Dieną Vasario 16-tą, 1945 Metų

Boston, Mass.—Gubernatorius Tobin pereiną ketvirtadienį, išleido specialią proklamaciją Massachusetts valstijos žmonėms, ragindamas juos minėti Lietuvos Respublikos 27-tų metų nepriklausomybės sukaktuves.

civilizuotą pasaulį reikalauja tironijos jėgų atstumimą ir pasipriešinimą ir laisvos vyriausybės atstatymo tose šalyse, kur nepriklausomybė buvo sumindžiota; ir

PROKLAMACIJA

Gubernatorius pranešė šiek tiek: "Kadangi demokratijos lemianti pergalė ir laisvės apsaugojimas kaip nepriklausomybės tvirtovės per visą

"Kadangi lietuvių kilmės amerikiečiai visuomet buvo pasišventę del demokratijos ir nepriklausomybės principų ir visuomet prisiekę savo ištikimybę Suvienytoms Amerikos Valstijoms; ir

DARYKITES REZERVACIJAS IR RUPINKITES VAKARIENĖS BILIETAIS

Amerikos Lietuvių Misijos posėdžiai ir Kongresinė Vakarienė įvyks Hotel Statler, kuris davė patalpas ir sales. Vakarienė atsisib "Presidential Ballroom", kur pats Prezidentas Roosevelt dalyvauja svarbiuose viešuose bankietuose ir vakarienėse.

Draugijos, kuopos, skyriai ir veikėjai, rupinkitės prisidėjimu prie visų Lietuvii Misijos pastangų. Nutarkit skirti savo aukas, ir siųskit adresu:

- American Lithuanian Mission
Hotel Statler, Washington, D. C.
- Patalpomis rupinkites patys. Kadangi hoteliai esti užpildyti, darykit rezervaciją anksti, ir nesigruskit visi į vieną viešbutį. Kiti viešbučiai kaimynystėje:
Hotel Hamilton	Hotel Ambassador
Park Lane Hotel	Park Central Hotel
Hotel 2400	Hotel Roosevelt
- Vakarienė bus neformalė. Tikietų į vakarienę prašykit tuojau, siunčiant po \$5.00 už tikieta, į:
- A. S. Trečiokas, 314 Walnut St., Newark 5, N. J.
L.V.S. Centras, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, O.

kad minėtas principas Atlantikos Čartery bus Lietuvos respublikos nepriklausomybės ir demokratijos pamatas; ir

"Kadangi, penktadienį, vasario 16-tą, 1945 yra Lietuvos respublikos 27 metų nepriklausomybės sukaktuves ir įvykis pilnas reikšmės visiems Lietuvoj gimusiems ir lietuvių kilmės amerikiečiams, dabar, todėl aš, Maurice J. Tobin, Massachusetts valstijos gubernatorius, šiuo mi škelbiu penktadienį, vasario 16-tą, kaip Lietuvos Respublikos Diena per Massachusetts valstiją ir prašau visų suinteresuotų grupių, draugijų ir pavienių paminėti šią dieną tinkamomis iškilėmis."

Reikia pažymėti, kad tai pirmą Lietuvii Dieną paskirta Massachusetts valstijoje. Advokatas Jonas J. Grigalius buvo pirmininkas to komiteto, kuris darbavosi pasekmingai del Lietuvii Dienos atžymėjimo.

Marinai Įsiveržė Į Volcano Salas

Guam, vas. 23.—Marinams įsiveržus į IWO Jima salą, jie sutiko japonų arš ausią o poziciją, kuklia buvo rasta iki šiol Pacifiko kare.

Marinai neteko 4,553 karių, iš kurių 385 buvo užmušti. Japonų lėktuvai užpuolė Amerikos karinius laivus, kurie dalyvavo išsiveržime ir kelis iš jų sugadino, bet septyni iš jų buvo nušauti. IWO Jima stovi tik 750 mylių nuo Tokijos ir 100 mylių į pietus nuo priešė bazių Čiči ir Haha salų.

Sovietai ir Amerika

Washington, D. C., vas. 22-trą — Rusų žeminis ofensyvas į Vokietiją buvo atremtas 3,447,000 tonų "lend-lease" medžiaga atsiųsta laike paskutiniū 1944 metų šešių mėnesių, admiralas Emory S. Land informavo Kongresui. Karinės Siuntimo Administracijos vedėjas admiralas Land ragino Kongresą prailginti skolinimo-nuomavimo programą kitiems metams po birželio 30-tos užsibaigimo dienos, jisai sakė, kad siuntiniai Rusijai buvo daug didesni negu nustatyta ir susidėjo iš valgių armijoms, ginklų, medžiagų sovietų karinėms pramonėms ir geležkeliams ir motorinių sunkvežimių.

Admirolas Land pareiškė, kad šių siuntinių plaukimas parėmė sovietų karines pastangas, ypač delto kad jie patys negalėjo pagamint kai kurias labai reikalingas medžiagas. Be šių medžiagų kurias sovietai gavo per kelius paskutinius metus, yra klausimas, ar sovietų armijos būtų pasiekusios dabartinę galią. Siuntinių mažai žuvo abiejuose keliuose per šiaurinę Rusiją ir Viduržemines Jures. Karinės medžiagos vežamos į Murnanską, Arkangelšką, per Juodąsias juras į Odessą ir kitus uostus, taipgi per Pacifiką. Laike 1944 metų, iš Jungtinių Valstijų buvo pasiūsta 77,508,000 tonų karinių medžiagų į Rusiją. Į uostus tą medžiagą pristatė virš 2,000,000 vagonai ir 600,000 tankų karai.

LIETUVOS KONSULAS REIKALAUJA UŽBAIGTI SOVIETŲ OKUPACIJĄ

Petras P. Daužardis, Lietuvii Konsulas Chicagoj, pasmerkė Rusų Okupaciją Lietuvoje, laike Lietuvii Biznierių ir Profesjonalių susirinkimo Sheraton Viešbuty.

Biznierių buvo susirinkę paminėti Lietuvos Nepriklausomybės Dieną, vasario 16-tą.

"Jeigu tiesa triumfos virš jėgos, Lietuv bus vėl Laisva ir Nepriklausoma Valstybė," pareiškė p. Daužardis.

"Lietuvos Nepriklausomybė turėtų būti užtikrinta tarptautinių teisių sutartimis su Sovietų Unija — net po Atlantikos Čarteriui.

PAKTAS PASIRASYTAS 1920-TAIS METAIS

"Liepos 12-tą, 1920 metais, Lietuva ir Rusija pasirašė taikos sutartį, kurioje Rusija sutiko pripažinti Lietuvos Nepriklausomybę ant visados.

Tas pripažinimas buvo užtikrintas rugšėjo 1926 metais, kada Lietuva ir Rusija pasirašė bendra nepuolimo sutartį, sutinkant gerbti viena kitos valstybės teritorijos neliečiamybę. "Pagaliau, kaip tik tai prieš karo prasidėjimą 1939 metais Lietuva ir Rusija pasirašė bendrą pagalbos sutartį, kurios įžangoje, dvi ankstybesnės sutartys buvo paminėtos ir vėl užtvirtintos.

VYRIAUSYBĖ ISTREMIME

Ir vistiek šiandien Lietuva okupuota rusų kareivių: jos legališka vyriausybė yra ištremime arba sulaukyta Rusijoj; Lietuva yra dabar pavergimo ir sovietizavimo procese — nuosavybės ir pramonės nacionalizavimas —

viskas po marionetiška vyriausybė, kuri atsakinga U.S.S.R.

"Legališka, mirus Antanui Smetonai, Lietuvos Respublikos prezidentui, Clevelande, pereiną metą, Premieras Antanas Merkys tapo prezidentu pagal Lietuvos konstituciją.

REIKALAUJA TEISIŲ

"Lietuva reikalauja savo aukščiausių teisių del savivaldystės ir iš naujo atsisteigimo kaipo Laisva ir Nepriklausoma šalis, su laisvais balsavimais sulig savo demokratiškos konstitucijos."

Petras Daužardis buvo konsulas Chicagoje nuo 1937 metų ir buvo vice-konsulas prieš tada nuo 1925 metų. Jis buvo savo šalies užsienių tarnyboje nuo to laiko kada jai buvo sugrąžinta nepriklausomybė, vasario 16-tą, 1918 metais, daugiausia laiko Suvienytose Valstijose.

(Susirinkimą vedė Juozas K. Zemaitis. Tą konsulo kalbą patalpino Worcester Daily Telegram, antradieny, vasario 13-tą, 1945 m.).

GYVENIMO KAINOS PAKILO

Washington, D. C., vas. 22 — Darbo Statistikų Taryba pranešė, kad pragyvenimo kainos sausio mėnesy buvo 23 nuošimčiais aukščiau negu metai anksčiau. Sulyginus su 1935-1939 metų abelnomis kainomis, dabar kainos yra 271 nuošimčių aukščiau.

NAUJIENOS IŠ LIETUVOS PADANGĖS

Juozas Keliuotis, publicistas ir laikraštininkas, antrosios Sovietų okupacijos išvakarėse buvo V. D. Universitete kultūros istorijos ir naujų laikų visuotinės literatūros lektoriumi.

Dariaus ir Girėno garbei parašyta Kantata, savo laiku užsakyta Dariaus-Girėno Komiteto. Kantatą parašė kompozitorius A. Račionas, tekstas—A. Miškinio. Išpildymui reikalingos apie 15 minutės, ir sekantieji dalyviai: choras, orkestras, solistai, deklamatoriai.

Sovietų okupacijos išvakarėse Lietuvoje išėjo iš spaudos nauja laida Maironio Pavasario Balsai. Paruošė spaudai Juozas Ambrazavičius. Piesiniai T. Kulakausko. Išleido "Sakalo" bendrovė. Leidinys susideda iš 287 puslapių, iš kurių 262 yra lyrikos teksto. Leidinyje telpa J. Ambrazavičiaus Studija, pavadinata: "Maironis ir Visuomenė".

"Sakalo" bendrovė Kaune 1944 metais išleido antrą laidą A. Vaičiulaičio Vakarais Sargo Nameley. Tirazas 10,000. Ilustruotas D. Tarabildienės. Puslapių 128. Arkivyskupo Pr. Karevičiaus 30 m. vyskupavimo sukaktis buvo paminėta Lietuvoje gegužės 17 d. Jo konsekracijos iškilmės ta data 1914 metais įvyko Petrapielyje. Pastaruoju metu jis gydėsi ilgesnį laiką Kauno ligoninėje kurią pasveikęs apleido. Plungės gimnazija minėjo 25 metų sukaktį.

Stepas Zobarskas paruošė spaudai novelių rinkinį: Savame Krašte.

Kaune išleista Jono Sukio novelių rinkinys: Žmogaus prisikėlimas.

1944 m. gegužės 22 dieną buvo gražintas esalonas lietui iš Minsko į Kauną. Karo operacijų pasekoje 1944 vasarą išsprogdinta žemės Ukio Akademijos Rumai Dotnuvoje. Ne tik radio siųstuvai, bet visi radio aparatai Sovietų įsakymu grėšiant baudai atiduoti "sau-

gijimui" visam karo laikui atinkamiems sovietų organams Lietuvoje.

I. Mirusieji Lietuvoje Antrosios Sov. Okupacijos Išvakarėse

1. Masiulaitis Alfonsas — Kybartuose.
2. Jurienė-Markevičiūtė Felicija — Vaskuose.
3. Jurgelaitė Danutė — abiturientė, Kaune.
4. Paplauskas Kostas.
5. Bauras Kazys.
6. Skorupskis Bolis.
7. Makarovas Jonas — Kaune (ilgametis "Spindulio" spaus tuvės raidžių rinkėjas ir valst. spaustuovės darbininkas).
8. Adomaitytė Zene.
9. Jurkynas Matas — palaidotas Vilkaviškyje.
10. Jaseinienė Elena—Kaune.
11. Marmulaitis Andrius.
12. Zarolis Petras—Kaune.
13. Garbačenokas Julijonas.
14. Skirgailienė-Pioplūtė, Ona.
15. Cilgis Petras, palaidotas Simne.
16. Azevičius Jonas.
17. Ciuklienė-Norvilaitė Bronė, palaidota Kaltinėnuose.
18. Sekmanas Zigmas—Kaune.
19. Čekauskas Vladas.
20. Bogvilas Jonas iš Kelmės.
21. Rakickas Petras.

II. Tragiškai Žuvusieji Lietuvoje

1. Tolkus Vladas.
2. Januševičius Mikas.
3. Zilionis Juozas — palaidotas Mariampolėje.
4. Vasiliauskas Juozas — palaidotas Viliampolėje.
5. Dovydaitis Vincas.
6. Grumbilis Vincas.
7. Juknevičienė Rozalija—Kaune.

LIETUVIAI AMERIKOJE

ROCHESTER, N. Y.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINĖJIMAS

Sekmadienį, vasario 18-tą dieną, Rochester, N. Y., buvo Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas. Dešimtą valandą ryto, visų katalikiškų draugijų bei kuopų nariai susirinko į bažnytinę svetainę, pasipuošę Lietuvos trispalvės kaspinėliais savas lietuviškas krutines. Dalyvavo lietuvių bei kanadiečių eks-kareivių, Amerikos legionierių uniformuotų, kurie nešė Amerikos ir Lietuvos vėliavas. Paskui pasileido gana skaitlingos eilės maršuojuojančios iš svetainės į bažnyčią. Maršuotojai ir kiti lietuviai klausėsi bažnyčioje J. Roviūtės vadosi vargonų skambų akordų. Susirinkusiems užėmus vietas, atėjęs klebonas kun. J. Bakšys pranešė, kad šios šventos mišios bus atnašaujamos už Lietuvos pirmutinio ir paskutinio prezidento a.a. Antano Smetonos sielą.

Kun. P. Valiukas atnašavo mišias. Jisai ir pamokslą iškilmei pritaikintą labai nuosekliai pasakė, užtai vertas didelės padėkos ir aukštos pagarbos. Mišių pabaigoje, vargonams pritariant visi sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus ir išėjo iš bažnyčios su pakilusiu upu.

Trečią valandą po pietų, žmonės pradėjo rinktis į svetainę. Reikia pripažinti, kad žmonių prisirinko tiek, kad daug negavo vietos atsistėt. Kun. Jonas J. Bakšys pasakė įžanginę prakalbą pradedamas programą ir pasveikino gerbiama sveičia p. Julijū Smetoną nuo Rochesterio lietuvių. Aštunto wardo miesto tarybos atstovas (Councilman) kalbėjo angliškai. Vėliau grupė mokyklos vaikų ir grupelė jau paauglių High School mergaičių ir p. M. Pikunaitis gražiai padainavo. Pati vargonininkė p. J. Roviaitė dainavo programoje. Vėliau pradėjo savo kalbą garbingas sveičias p. J. Smetona.

Jo kalbos pradžia buvo su prisilegtu upu, kaip jis pats pasakė, iš priežasties susijaudinimo del lietuvių smulkutės kolonijos nuosirdumo ir gyvo lietuviškumo. Po keleto minučių atsigaves, jisai pradėjo savo politinį diplomatinio pobūdžio kalbą. Jo kalbos aš čia nekartosi, nes užimtų per daug vietos. Tik-tai galiu pareikšti, kad jisai kalbėjo nuosekliai, giliai permatydamas politikos bei diplomatijos kelius. Nesuprantama kaip nekurių lietuviškų neva patrijoti-nių grupių vadai taip skerečioja-

si prieš jį. Ką jie mato blogo, nesuprantama. Ar jų užmetimai nebus tik panašūs į Jeruzalės fariziejus? Ar negalima palyginti tuos fariziejus su kaikiuriais mūsų vadais per daug nuklimpusiais į partijų tuščius užsispyrimus?

Po prakalbų, apie 7-tą valandą vakare, turėjome p. J. Smetonos pagarbai vakariene. Segamore viešbuty. Žmonių čia susirinko apie 34 asmenys, tarp kurių buvo klebonas J. Bakšys, Dr. Magnis, Dr. Platakis ir dauguma vietos veiklesnių bei idomaujančių politinės eigos reikalais lietuvių. Viešbuty irgi buvo duota nemažai politinių klausimų, ypač kuriuos p. J. Smetona diplomatinio nuoseklumu atsakinėjo. Abelnai, maloniausi įspūdziai liko Rochesterio lietuviams iš p. Juliaus Smetonos atsilankymo.

Am. Tarybos Skyr. Koresp., A. Ziemys.

Kaip Veteranai Gaus Ukėms Paskolas

GI Teisių bylius padės veteranams apsigyventi ant ukų. Veteran's Administration po Brigadier General Frank Hines administruos šią federalę programą. Valdžia iki \$2,000 paskolins pinigų veteranams įgyti ukus. Neseniai Veteranų Administracija išleido 29 puslapių knygelę patarimų kaslink šio reikalo. Čia paduodame tik svarbesnius punktus.

Paskola neviršys \$2,000. Veteranai gali skolinti tiek pinigų kiek jis nori, bet valdžia garantuos atmokėti tik iki \$2,000, arba ne daugiau 50% visos paskolos.

Ukis turi būti Suv. Valstijose arba jos teritorijose. Galima pirkti žemes Alaskoje. Veteranai bus raginami ten vykti.

Veteranas turi įrodyti kad jis bandys pasekmingai vesti ukį. Miesto sunus kuris nori tapti ukininku negalės naudotis šia proga, bet veteranas, kuris gimė arba gyvena ant ukio gaus pirmenybę.

Kreditas ir finansinis stovis turi būti tinkami, kad jis galės pragyventi nors per pirmus kelis metus.

Ukis turi būti gana didelis, kad atmokėdamas paskolą jis galės pats pamisti.

Jeigu veteranas jau turi ukį, jis galės skolinti pinigų pataloms, įrengimams ir sumodernizavimams. Jeigu jo namas bus ant ukio, jis galės vartoti pinigus atmokėti mortgicius arba kitas obligacijas.

Du arba daugiau veteranų gali būti partneriais.

Vietinės bankos gali padėti veteranams pagaminti aplikacijas del paskolų, pagal Servicemen's Readjustment Law of 1944, bet reikia atsiminti kad valdžia garantuoja tik iki \$2,000. Paskola turi būti atmokėta.

AMERIKOS SPAUDA RAŠO APIE LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 27 METŲ SUKAKTĮ

Pareiškimai Del Lietuvos Laisvės Amerikos Kongrese

Washington, D. C., Vas. 15 d. (AP)—Atsišaukime del atnaujimo Lietuvos nepriklausomybės kongreso Atstovos Flood (D., Pa.) šiandien pareiškė kongresui, kad ta maža Baltiko tauta turi teisę jėiti į atskiros valstybės sąstatą, prisilaikant Atlanto Čarterio principų.

Okupuota Rusijos 1940 metais, Vokietijos 1941 m., kuomet Hitleris pradėjo savo karą prieš sovietus, ir dabar vėl Rusijos, Lietuvos nepriklausomybės minėjimas "nebus švenčiamas Lietuvoje", kongresmanas Flood pareiškė savo kalboje, Amerikos kongresui.

Lietuva atgavo nepriklausomybę 1918 metais, jis priminė, "parodydama stebėtiną tautinį gaivumą". "Šiais 1945 metais", atstovos Flood pareiškė, "ten nėra laisvos Lietuvos, nei ten galės būti, jeigu Atlantiko Čarterio idealai nebus pastatyti veikmėn". (Is Chicago Tribune, Feb. 16, 1945.)

DETROIT TIMES, Vas. 16 d., tepla lietuvių pareiškimas del Jaltos konferencijos sprendimų. Rašo: Lietuvai Vaduoti Sąjungos pirmininko P. J. žurio lankymosi Detroito proga, įvyko minėtos sąjungos valdybos narių susirinkimas.

Sąjungos direktoriai, (kuri turi apie 14,000 narių), paskelbė reikalavimą, kad Lietuva dalyvaūtų Suvienuytų Tautų suvažiavimuose ir pageidavo, kad būtų žmoniškai elgtasi su įkalintais lietuviams, kurie priverstinai buvo vokiečių mobilizuoti į kariuomenę. Rusai įkaltinami, kad jie su sumtais lietuviams elgėsi kaip su "priešais".

Atidarymas Amerikos Konsulatų

Amerikos Ambasados ir Konsulatų atidarymas Europoje ir Amerikos šalyse prasidėjo. Europoje atidaryti konsulatų: Antverpene, Amsterdamo, Brukselės, Paryžiaus, Marseilės, Niš, Čerchoburg, Italijos konsulatų: Naplės, Ryms, Palermo ir Florencijos.

1. Svetimų Valdžių atstovams, (diplomatic and official).
2. "Non-immigrants" vykstant į Suv. Valstybes, kurie užsiims veikimais karo pastangose. Nėr apbružavimų kaslink tautos.
3. Non-immigrants" italy ir prancūzų kilmės, kurie vyksta į Suv. Valstijas pagerinti prekybą tarpe Italijos ir Suv. Valstybių ir Prancūzijos ir Suv. Valstybių.
4. Ne kvotinės žmonos arba vyrai ir mažamečiai vaikai (nevedę) Amerikos piliečių.

NEW HAVEN, CONN.

Vasario 11-tą d. rengta parapijos vakariene sekmingai pavyko, nes dalyvavo suvirš 300 geros širdies parapijiečių bei lietuvių ir lietuvių. Rengimo komisija su klebonu priešakyje viską su dideliu skoniu priuošė: stalai buvo gyvomis gėlėmis ir žvakėmis papuošti ir darė didelį malonumą. Maistas skanus, sotus ir įvairus, už ką priklauso žodis mūsų šeiminkams ir šeiminkams.

Šv. Kazimiero parapijos choro narės maloniai ir mandagiai patarnavo prie stalų; vienu žodžiu—vakariene iš visų atžvilgių, galima sakyti šauniai pavyko, nes klebonas pranešė, kad pelno parapijai davė \$518.00 už ką visiems dėkuoja, kurie koki nors būdu prie jos pasekmės prisidėjo.

Kadangi tą patį vakarą paminėta ir Lietuvos 27 metų nepriklausomybės paskelbimas, tai prie tos progos priuosta ir meno programos. Pirmiausiai Amerikos Lietuvių Tarybos vietinio skyriaus pirmininkas M. Vokietaitis pakvietė parapijos choro mergaičių grupę, kurios sudainavo Amerikos ir Lietuvos himnus. Po to sekė patriotinga, jautri ir reikšminga kalba, kurią pasakė mūsų kleb. kun. E. Gradeckas. Ponia A. Vokietaitienė sudainavo solo "Mamytė Mano", "Kas Rymo Po Langu" ir "Oi Tai Buvo". Visos dainos labai gražiai, maloniai ir jautriai sudainuotos klausytojams darė malonumą, nes tą liudijo aplodis-

P. J. žuris, prezidentas Lietuvai Vaduoti Sąjungos, šiandien pareiškė, kad buvo priimtas memorandumas, kuris bus pasiųstas valst. departamentu pareigūnams, pasmerkiant sovietų elgtamą okupuotoje Lietuvoje ir kritika Jaltos konferencijai už neprisiminimą apie Baltiko tautas.

Memorandumas dalinai skamba sekančiai: "Nutulėjimas (Jaltos) konferencijai apie Baltikos respublikas, parodo sutikimą palikti tas Baltikos tautas nuolatinei sovietų okupacijai. Komunistų apetitas nebus patisotintas su tik Baltijo valstybėmis.

"Teisėtumas ir moralė esmė nustos savo reikšmės, jeigu jie liks iškraipyti ir išdaryti... jeigu mes paaukosime mažas tautas šiandien, tai didesnę tautos turės būti paaukotos ryt.

"Sovietai sulaužė savo sutartis su Lietuva, užgrobė jų žemę, deportavo tukstančius nelaisvėn, ir daugelį jų likvidavo."

Tas tekstas angliškai skamba taip: "The silence of the (Yalta) conference indicates an agreement to leave the Baltic nations in perpetual occupation by the Soviets. The Communist appetite will not be satisfied with the Baltic states alone.

"Justice and moral principles will lose their meaning if they are diverted or distorted... if we sacrifice small nations today, then the larger ones will have to be sacrificed tomorrow. "The Soviets broke their agreement with Lithuania, occupying their territory, deported thousands into exile, and liquidated many others." J. K. The Detroit Times Feb. 15, 1945.

Kašėta, A. Žirilis, O. Kazlauskienė, A. Švilpienė, K. Lewis, M. Januškiene, J. Tamulis, E. Markevičius, J. Mišeikis, E. Brown, M. Kvaratiejus, J. Pikelis, J. Stadolnikas, U. Dzikienė, S. Pa-peika, L. Janušis, S. Zaromskis, A. Zaromskienė, K. Ramanauskas, A. Rimavičienė, M. Augustinavičienė, O. Balčiūnienė, E. Kazokienė, J. Šilkienė, P. Žikienė, S. Gedrimas, O. Rumskienė, J. Mišeikis, J. Zakarauskas, M. Taragauskienė, S. Markus, V. Kripaitis, K. Motuza, P. Gudaitis, P. Gailunas, J. Masiulis, V. Žirilis, F. Svarca, J. Dvilevičius, M. Jokubaitis. Aukų surinkta \$132.15. Ponia Ona Alf paaukavo lietuviškai aprėdytą lėlę, kuri tapo išleista laimėjimui ir pelno davė \$13.00—viso susidarė bendra suma \$145.15. Už aukas ir dovaną p-niai Alf vakaro vedėjas p. M. Vokietaitis, A. L. Tarybos vardu tarė padėkos žodį. Vakaras baigtas gražioj nuotakoj.

Marytė

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Labai opų klausimą mūsų spauda palytėjo. Tai Amerikos Lietuvių jaunimo spurtus ištautėjimas. Pavyzdys imta iš mūsų miesto Šv. Kazimiero parapijos, kur iš 20 vestuvių, tik 6 buvo Lietuvių, o kitos mišrios. Tai labai didelis nuosimtis. Ir tai parodė vien tik vienoj parapijoj. O kur kitos? Kur kitos vestuvės, kurios atsibuna už parapijų ribų?

Dar ne viskas. Šis opus klausimas pastabų rašytojui seniai vaizdavosi galvosenoj, kodėl mūsų spauda, rašytojai, intelektualai, veikėjai, ir kiti Lietuvių tautos šeimynos dabotojai, niekadots del klausimo nepajudino. Reikėtų nors nuo dabar tuo reikalu visiems susirupinti, arba pradėti juo rupintis.

Tiesa, dabar mes visi rupinames ir dirbame, kad Lietuvai Nepriklausomybę atgauti. Tai yra pirmas ir svarbiausias visų mūsų darbas. Bet tautos narių gyvybė yra tolygiai svarbus dalykas, kaip ir jos nepriklausomybė. Lietuvių tautai tiek Lietuvoj, tiek Amerikoj, jos narių daugėjimas ir auklėjimas, turi visiemis rūpėti.

Netik mišrios vestuvės, bet ir bevaikių, sausos šeimynos dauginasi. Man teko svečiuotis vieno kolonijoj pereinais metais, ten teko pastebėti tą patį skaudų klausimą. Man pažestamų tėvų dukterys, kurias palikau mergaitėmis, jau yra vedę po keliolikos metų. Jos manęs klausė ar aš vedęs, kokios tautybės žmoną gavau, kiek turiu šeimynos. Joms atsakiau, kad iš eilės turėjau du sunus; moterei atsitikus nelaimėj—pirmas mirė, o antras gyvas ir jau vežioja karo pabukulus alijantams. Tokių porų sutikau net 6, ir visos pasisakė neturi šeimynos. O kiek nevedusių senmergių ir senbernių randasi po miestus, lietuvių tautai to nuostolio niekas negalės apkainuoti.

Vietos anglų kalbos spaudoje teko skaityti kokias tai organizacijos reikalavimus mūsų krašto valdžiai perleisti įstatymą, kad užkirsti kelią anti-semitizmui, ir rasių skirtumui, kuris, pasak tos organizacijos, plečiasi po visą kraštą, įstatymais uždrausti visuomenei vadinti žydą žydu, o negrą negru. Nes tie pavadinimai sėja neapykantą ir skiepija gyventojuose skirtumą šiame krašte, kas augina blogas pasekmes ateičiai. Girdi žmonės turėtų būti iš jų vardų ir pavardžių žinomi, bet ne tautybės ar spalvos skirtumu.

Geras reikalavimas, bet kaip įstatymai gali panaikinti Tautybės pobūdį ir spalvos skirtumą? Panaikinti juos įstatymais ar kitomis priemonėmis joki būdu negalima, kaip negalima panaikinti dienos šviesos nuo tamsios nakties. Navatnių žmonių randasi sviete, dar navatnesni jų reikalavimai. Spėkite skaitytojai kokie žmonės tuos reikalavimus valdžiai stato.

Taip einasi, kaip buvo tikėta. Saukiams tautinės spaudos lietuvių suvažiavimas, Washington, kovo 23 ir 24 dienomis, nepaveikia kitų sriovių laikraštijos, paraginti savo skaitytojus ir kitus ten nuvykti. Atrodytu, kad tai būtų ne jų reikalas. Mat, griežtas nusistatymas nesikalbėti su tautinės srovės spauda ir veikėjais, jiems yra daug

svarbiau negu prisidėti Lietuvos Nepriklausomybės darbui. ALT. centro suvažiavimas vasario 16 ir 17 mis, Washington, ir Atstovo pakvietimas rarių, mažu suderins kaip reikala. Visagalis padėkite su vilčia. Dabur me gerų rezultatu.

Kokias žinias gausime kovo 23 ir 24, kam tik kišenis pavels, rengiam žiuoti.

PHILADELPHIA

MINĖJIMAS 16-TO VASARIO. Sekmadienį, 18-tą Lietuvos Muzikaleje pirmu kartu įvyko pirmąjį viengenių išvėrimą Lietuvos valstybinės—16-to Vasario. Trumpais, suglaustu žais piešiant, jis buvo lietuvių dalyvių į tų minėjimą daug. Kun. dr. Martuševičius malonėi pritaikintą tokia išraiška puikią ir augstos mirties invokaciją—bėjo: iš Vašingtono Lietuvos Atstovybės Juozas Kajeckas; žinierius Paulius Labinas; kun. Jeronimas Bagdonas; kun. J. Mišeikis ir kiti. Negu ne laiba himnų ir sudainuotų gražių dainelių ir tautiškių lietuviškų tautiškių. Prie to gi, buvo rengiam ir Amerikos Raudonųjų žiuri ir jų surinkta pervirš 700 dolerių. apie gubernatoriaus Martino Statelaitis ir A. "Lietuvos Respublikos" —of Republic of Lithuania, kad patai už pasirūpinimą galima yra tarti ašmenį tam ir taip jau asmenis, kad mūsų viengenių, tautiškių prieš džiausias kreditas už so ne kam kitam, bet pakeistas gėmiams Kristopui Žemaičiams, kadangi catoriai—užmanytojai ko—pasirūpinimo, kad sylvanijoje būtų toki per gubernatorių pasiegtie tai, taip sakant, sius apkasus šturmuojit tikslą atsiekus, ir risburgo apie Lietuvai Dienos švente toksi pniaus pareiškimams. taptų paskelbtas. Ka teisybė reikale drašit net ir prisiekti!

Beje, atvykus dalyje jeuki iš Vašingtono, Philadelphijoje apsuviengencius K. E. K. (kur jį, suprantama, priimta ir pavaisinta) su su jais ir viengeni Puku, atvyko laikui, "Nortsaides" atvyko kas garsesnį "Port—j Lietuvos Muzikale K. V.

EGZAMINAI MEDICINAI VALDININKAMS IR SLAUGEMS

Washingtonas—Tarybos, Federalinės Sveikatos Viešojo Sveikatos Tarybos generalinio pranešė apie įvykstantį minus naujai primamas dicioos valdininkams ir Viešojo Sveikatos reguliariam korpusui klausinėjamai prasidėjo 5 diena. Egzaminai balandžio 23, 24, ir 25. Aplikacijų blankams šyti "Surgeon General Public Health Service" metu.

Washingtone—Tarybos, Federalinės Sveikatos Viešojo Sveikatos Tarybos generalinio pranešė apie įvykstantį minus naujai primamas dicioos valdininkams ir Viešojo Sveikatos reguliariam korpusui klausinėjamai prasidėjo 5 diena. Egzaminai balandžio 23, 24, ir 25. Aplikacijų blankams šyti "Surgeon General Public Health Service" metu.

RHEUMATISM PAINS?

774

ALLENRU

with Lemon Juice

Men and women who suffer from aches and pains caused by Rheumatism, or Lumbago, or such symptoms promptly get relief... try ALLENRU... spoonfuls of this fine medicine... tablespoon of lemon juice... water. Untold thousands of ALLENRU. Get ALLENRU 85c at any drug store.

Back the Attack!

BUY MORE THAN BEFORE

TAKSŲ PILDYMO REIKALU

Nuo 1-mos dienos sausio prasidėjo taksų pildymas naujose blankose. Naujos blankos turi panašumą į pernykštes blankas ir reikalauja didelės atydos, kad jas tinkamai išpildžius, kad atėmus paneštus nuostolius nuo įeigų ir sutaupius likučius, valdiškais įstatymais galiojamus. Kitaip elgianties — prisieis nuostolius panešti. Įeigų blankos pildomos pradedant su \$500 uždabriu ir daugiau.

Kad gerai išpildžius įeigų blankas, užima laiko, ypatingai, kurie turi nuosavybes, bet užtai ir verta, nes teisingas ir tikslus. Įeigų Blankų Išpildymas išeis ant naudos pačiam taksų mokėtojui.

Todel patartina kiekvienam Taksų Mokėtojui apie savo taksų pildymą pasirūpinti iš anksto — gauti iš kompanijų metinę apyskaitą, kuri būtina reikalinga

subalansavimui jūsų įeigų su paneštais nuostoliais, kuriuos jūs turėjote metų laike ir kurie yra įstatymais galiojami kaip pinigiska lengvata, palengvinimui taksų mokėjimo naštos.

Kovo (March) 15-tą taksų pildymas pasibaigia. Tai gi laikas skubiai bėga, ir kad eilėse nereiktų laukti, ir stovėti po pusdienį, reikia tą būtina prievole iš anksto atlikti, kad užbaigti tuos taksų mokėjimo rupeščius.

Amerikos Lietuvis Raštiniėje del Naujovinių Taksų Pildymo Blankų rasite teisingą patarnavimą, kur jūsų įeigos bus teisingai subalansuotos su jūsų paneštais nuostoliais ir Blankos bus tinkamai išpildytos. Teiraukitės.

Amerikos Lietuvis Raštiniėje atdara kas dieną ir vakarais. Sekmadieniais sulig sutarties. Dirba prityrę Taksų Blankų pildyme darbininkai.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Subscription rates: Single Copies 5 cents, Advertising rates on application.

Foreign Countries: 1 Year \$2.00, 2 Years \$4.00, 3 Years \$6.00.

Registered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

NEJUSTOKIME VILTIES

Smetonos Kalba Rochester, N. Y. vasario 18-tą d. Neduoda Hitleriui, Tas Atiduota Stalinui. Šian Jau Bolševikai Yra Žmonijos Priešas No. 1. Daur Susirupinimo Lietuvos Tremtiniais ir Pabėgėliais! Siminkime Musų Mirusius.

gana neįprastas ir skaudus, suglaustas, tūnantis, jis buvo... T. centro... asario 16 ir... dngtone, ir... pakvietimas... suderinus... Visagalvis... u vilčia. Dab... zultatų. Žinias... 24, kam tik... velis, rengi... Z. Ju

gana neįprastas ir skaudus, suglaustas, tūnantis, jis buvo... T. centro... asario 16 ir... dngtone, ir... pakvietimas... suderinus... Visagalvis... u vilčia. Dab... zultatų. Žinias... 24, kam tik... velis, rengi... Z. Ju

gana neįprastas ir skaudus, suglaustas, tūnantis, jis buvo... T. centro... asario 16 ir... dngtone, ir... pakvietimas... suderinus... Visagalvis... u vilčia. Dab... zultatų. Žinias... 24, kam tik... velis, rengi... Z. Ju

nori būti laisva ir kariaus ir paskutinio kraujo lašą prieš kiekvieną, kas jį jos laisvę kešinas.

Tačiau pačios lietuvių tautos išlaisvinimas šiandien tegali būti laikomas tolesnės ateities įvykiu. Netarpiškai reikalaujame, kurie pirmoje eilėje šiandien turėtų rūpėti, yra po pasaulį išdraikytų lietuvių buvusių pagerinimas. Kaip žinome, nemaža lietuvių Hitleris prievarta sumobilizavo ir išgabeno į frontą prieš sąjungininkus. Ne vienas jų šiandien yra sąjungininkų nelaisvėje. Bet ar rupinasi kas iš mūsų jų likimu? Ar daroma kas jų buvusių pagerinti? Čia yra Amerikos lietuvių veiklos sritis, ir niekuo čia mes savo neveiklumo pateisinti negalime. Greita to, yra žinoma, kad ir nemažai pabėgėlių-tremtinių yra atsidūrę sąjungininkų rankose. Taip pat retkarčiais nūgrįstame, kad bolševikai reikalauja jų grąžinimo į Lietuvą kaip savo piliečių. Nereikia darytis sau iliuzijų, kas su tais nelaimingaisiais atsitiktų, jei jie būtų grąžinti į bolševikų okupuotą Lietuvą: jie būtų atiduoti į budelio rankas. Štai ir vėl plati dirva mūsų veiklai. Turime daryti viską, kad tie nelaimingi mūsų broliai būtų išgelbėti iš bolševikų nagų. Betgi svarbiausia problema dabartiniu metu yra Vokietijos valdomose srityse atsidurusių lietuvių likimo sutvarkymas. Jų gali būti apie keli šimtai tukstančių. Vokietijai sugniužus, sovietai ir jų, be

V. M. Klausutis

LIETUVOS KOVA UŽ LAISVĘ

Dr. Basanavičius Padėdamas Laidą Lietuvos Laisvei ir Nepriklausomybei Tapo Mūsų Tautos Patriarku, žymiausiu Lietuvių Vadu.

MINĖDAMI Dr. Jono Basanavičiaus mirties XIX sukaktį prisimename jo darbus, tobula vadovybę Lietuvos žmonėms kovoję už laisvę ir nepriklausomybę. Nors trumpais bruožais peržvelgdami nepriklausomos Lietuvos, lietuvių tautos kovų už laisvę laikotarpį ir Dr. J. Basanavičiaus suvaidintą politinę ir kultūrinę rolę mokinamės iš jo gyvenimo ir darbų. Nuo 1905 m. spaudos laisvės išgavimo ir sugrįžimo Dr. J. Basanavičiaus į Lietuvą, nuo Vilniaus Seimo 1905 m. prasidėjo kova už politinę laisvę, plito kultūrinė pažanga. Tame veikimo fronte buvo Dr. J. Basanavičius, apie jį susipietė lietuvių inteligentija. Spaudos laisvės išgavimas buvo pirmasis Dr. J. Basanavičiaus ir Dr. V. Kudirkos 25 metų laikotarpio veiklos laimėjimas. Gerokai aplenkinta rytinė Lietuva, Vilniaus kraštas užsidėgė kova su šlektomis už lietuvišką kalbą pamokslų bažnyčiose, už lietuviškų giesmių laike pamaldų. Aš tą Lietuvos žmonių sąjūdį jau mačiau augdamas Vilniaus krašte. Nors dauguma lietuvių katalikų poteriavo lenkiškai, bet drąsiai kalbėjo lietuviškai, giedojo lietuviškas giesmes bažnyčiose, dainavo namie lietuviškas dainas be baimės ir pašiepimo "šlektų" ir be pabarimų sulenkusių kunigų. Lietuva ir jos bažnyčia tapo atlietuvinata, už tai padėka priklauso ne tiek dvasiškiems kiek švietiškiems inteligentams. Kaimiečiai skaitė laikraščius, ypač jaunuomenė kolektyviu būdu prenumeruotus, laikraščiai ir knygos ėjo iš namų į namus. Kilo lietuvių tautinis susipratimas ir kultūrinė pažanga. Dr. J. Basanavičius steigėjas Mokslo Draugijos Vilniuje buvo

iniciatorius atletavimo lietuvių ir jų bažnyčios. Kai jis išvyko į Ameriką 1913 m. Dr. J. Šliupis ir kiti Amerikos lietuvių vadai kviečiamas, teko tuo laiku bėgti namo iš Lietuvos į Ameriką. Amerikoj aš mačiau Dr. J. Basanavičių ir nuopelnus jo misijos. Jo tikslas apsilankymo Amerikoj buvo dvejopas: 1) gauti pinigiskai paramą Mokslo Draugijai Vilniuje, 2) susipažinti su Amerikos lietuvių tautine ir politine sąjūda bei su jų kultūrine pažanga. Aplankęs didesnes lietuvių kolonijas, užmeręs ryšį su amerikiečiais lietuviais, jis grįžo į Vilnių su vilčia, kad Amerikos lietuviai gausiai parems Lietuvos kultūrinį darbą kuriam Dr. J. Basanavičius rengėsi per Mokslo Draugiją Vilniuje. Bet pasaulinis karas staiga prasidėjo 1914 m., nutruko Amerikos lietuvių ryšiai su Lietuva. Ligi 1917 metų mes Amerikoj mažai težinojome kas dedasi Lietuvoje, ką veikia Dr. J. Basanavičius Vilniuje palikęs karo metais. Po apsilankymo Dr. J. Šliupo Rusijoje, Švedijoje ir Anglijoje patyrėmė ką Dr. J. Basanavičius veikė Lietuvoje. Vėliaus mūsų įsteigti biurai šveicarijoje, Paryžiuje, Londone ir Stockholme susisieki su Dr. Basanavičiumi ir kitais vadais, pranešė mums apie jų veiklą del išlaisvinimo Lietuvos. Rusijoje įvyko revoliucija 1917 m., Amerika įstojo į karą 1917 m., sužinojome, kad rengiamas Vilniaus Seimas, prasidėjo bruzdėjimas ir susivienijimas Amerikos lietuvių į bendrą politiską veiklą, pasirengimas į visuotiną Amerikos Lietuvių Seimą New Yorke. Žodžiu, amerikiečiai lietuviai patyrė apie Lietuvos vadų veiklą susikaupę ir išvystę dramatiško politinio sąjūdžio

LIETUVIŠKOS SPAUDOS REIKALĖ

Kiekvienas Amerikos Lietuvis skaitytojas pilnai užsimokėjęs už savo prenumeratą arba naujai užsirašęs Amerikos Lietuvių metams, gaus DOVANAI gražų, 1945 metų Sieninį Kalendorių.

Todel kviečiame savo skaitytojus pasidaruoti del gamimo Amerikos Lietuvių naujų skaitytojų, del Naujų Metų, už ką mes atsilyginsime įdomiais raštais ir kitomis svarbiomis žiniomis iš mūsų Tėvynės Lietuvos.

Svarbu yra prisiminti tiems Amerikos Lietuvis skaitytojams, kurių prenumeratos jau senai yra pasibaigę, kad pasinaujintų, kad nereiktų laikraštis sustabdyti šiuo svarbiu Pasaulinio karo momentu. Taip darydami, Jūs paremsite savo padarą ir laikraštis Jūs lankys kas savaitę be susitrukdymo.

Amerikos Lietuvis prenumerata \$2.50 metams. Kas užsirašys ar pasinaujins laikraštį ant dviejų metų, tas gaus nupiginta kaina, už \$4.00 — vieną dolerį sutaupys. Kreipkitės:— AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

veiklą Amerikoje. Tai buvo Dr. Basanavičiaus vadovybės inspiracija! Kurios daviniai buvo labai geri.

Įvykęs antras Vilniaus Seimas, 214 atstovų Seime nutarė atstatyti Lietuvos valstybę. Išrinko Lietuvos Tarybą, jos priešaky tapo pastatytas juristas A. Smetona, Basanavičiaus artimas draugas. Woodrow Wilsono deklaracija pripažinstanti pavergtoms tautoms apsisprendimo teisę pastymėjo lietuvius prie dramatiško politisko veikimo — reikalavimo Lietuvai nepriklausomybės.

Rusija išstojo iš karo kai Leninas paėmė rusų vyriausybę į savo rankas, tuomet susidarė sąlygos Lietuvai siekti nepriklausomybės. Amerikos vyriausybė galvojsi tiktai apie Lenkijos ir Čekijos nepriklausomybes, ignoravusi Lietuvos nepriklausomybę. Karenskio ir jo kolegų politiską remdama, pagaliau pakeitė savo nusistatymą kai komunistai paėmė valdžią Rusijoje į savo rankas, tapo palankesnė lietuvių tautos politinė laisvė.

Lietuvos Laisvės Laimėjimai

Lietuvos Tarybos nariai permatydami vokiečių pralaimėjimą skubiai Vilnių susirinkę, nepaisydami vokiečių grumojimo sušaudymu, pasirašė Lietuvos nepriklausomybės aktą ir paskelbė. Provizionalė Lietuvos vyriausybė buvo sudaryta karui pasibaigus, kurį sugebėjo suderinti santykius su Maskvos valdovais. 1920 m. rugpj. 12 d. pasirašė sutartį Maskvoje, Lenino vyriausybė pripažino Lietuvos nepriklausomybę ir jos etnografinės teritorijos rubežius nustatė, tada prasidėjo nepriklausomos Lietuvos valstybės realus kurimas. Rusiją pasekė kitos pasaulio valstybių vyriausybės pripažindamos Lietuvos nepriklausomybę de jure. Tie laimėjimai buvo didžios ekstazijos — džiaugsmo lietuvių visam pasauli pakrikusių. Džiau giames ir mes, Amerikos lietuviai. Lietuvių tauta buvo labai vieninga tame laikotarpy, nuo 1917 ligi 1920 metų galo viskas, anot Dr. J. Šliupo pareiškimo: "ėjo tarsi su sviestu patepta". Tie visi įvykiai dabar tiktai istorijos faktas. Reikia pasakyti, kad jei Lietuva nebūtų susilaukus Dr. J. Basanavičiaus ir Dr. V. Kudirkos, tai nebūtų prisikėlus iš lėtargo ir nebūtų pasiekus nepriklausomybės, nebūt susilaukus politinės laisvės ir laimingesnės ateities.

Bet kai Dr. J. Basanavičius pasitraukė iš vadovybės politikoje, kai jis nuėjo dirbti kultūros srity — Mokslo Draugijoje užleisdamas valstybės ir politikos darbą dirbti jaunesniems vadams, tai Lietuva greitai atsidūrė bėdoje ir nepasisekime, sulaukė daug nelaimių, atsidūrė demoralizacijos ir partinė antipatijos kai po Vytauto Didžiojo mirties. Suiro lietuvių vienybė, Lietuvos sroviniai vadai darė politiską klaidas žalingas Lietuvai. Dar neturėdami nustatyti santykius su Lenkija ir Vokietija, nenustačius rubežius su šiais kraštais, partiniai vadai siekdami karjeros ir vietų valdžioje konkuravo, organizavo pol. partijas ir su pagalba organizuotų partinių piliečių rengėsi prie Seimo rinkimų ir balsų gavimo. Tokiū vidaus politiką labiausia vykdė valstiečiai liaudininkai ir krikšč. demokratai kunigų vadovaujami. Jie pasiskubino išskelti obalsį žemės reformos pravedimo, davimo žemės bežemiams ir mažžemiams piliečiams. Jie paleido obalsį: Lietuviai imkite dvarų žemę! Tas obalsis išgžadino lenkiškai kalbančius dvarponius, pastarieji bėgo į Lenkiją ir vakary Europos kraštų didikus paramos prašyti apsaugoti jų dvarų žemę nuo konfiskavimo. Tame momente Steigiamojo Seimo išrinktas pirmasis Prez. A. Smetona matydamas pavojų Lietuvai iš Lenkijos ir vakary Europos vadų, išpėjo partinius vadus nesiskubinti prie žemės reformos, bet partiniai vadai siekdami valdžios nepaklausė Prez. Smetonos išpėjimo. Pasėkmės buvo skandalingos. Lenkijos didikai laukė progos ir gavę sutikimą anglų ir kitų Europos didikų lenkų įtikintų, kad Lietuva eina Rusijos komunizmo keliu, sulaužė taikos sutartį Suvalkuose pasirašytą, pagrobė trečdalį Lietuvos ir sostinė Vilnių gelbėdami Lietuvos dvarponių dvarus. Dr. Basanavičius nerymavo, jis suprato ką reiškia politikierių padarytos klaidos. Kilo ginčai Seime ir už Seimo durų, didėjo vakary Europos kraštuose antipatija Lietuvai, Tautų Lygoj. Žodžiu, Lietuva tapo neigiama, jos įtaka žuvo užsieny, lenkai susilaukė daugiau prie-

J. Šilėnas

NAMINIS FRONTAS

DEDEI SAMUI REIKALINGA PILIEČIŲ PAGELBA Washingtonas — Musų valdžiai labai reikalinga, ir ji praso savo piliečių šią karą meto savaitę atlikti šias pareigas: Atsiųsti mūsų laukui vieną iš 10,000 skubiai reikalingų Armijos slaugių, pakeičiant jį Raudonojo Kryžiaus Slaugės Padėjėja. Išpildyti šios savaitės kvotą, suaukojant 100,000 pailtųjų kraujo sužeistiesiems Europos ir Pacifiko frontuose. Užpildyti 11,000 laisvų tarnybų Prekybinio Laivyno įguloje: mates, inžinieriais, jurininkais ir jurininkais-mokiniais. Pagelbėti karo pastangoms ir pats sau, skubiu apdėvėtu padangų pataisymu.

ISPĖJAMA NEIŠSEMTI GASOLINO STOČIŲ

WASHINGTONAS — Harold L. Ickes, Karo Petrolijaus administratorius, pareiškė, kad neseniai Washingtone gasolino stotis palietė gasolino trukumus susidarė pasėkoje gando, buk pritrūksia gasolino. Jis išpėjo kitų miestų gasolino vartotojus vengti tokio staiga gasolino stočių užplūdimu, kad nebūtų pakenkta normaliai gaminių įplaukai ir transportacijai.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

Sovietų "Progresas" Lietuvoje

"Laisvė" talpina žinias iš Lietuvos. Kas pažinojo Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą ir siekius pastebėti, kad dabar gyvenimo lygis smunka ir tas progresas, kuriuo Lietuva didžiavosi bet ir dar nemanė ant to sustoti, dabar Sovietams neprieinamas ir jie nori sulygtinti Lietuvą su Užmurtija.

Štai kad ir vienas pavyzdys: "Laisvė" vasario 9 d. (5 pusl.) praneša, kad Panevėžyje veiks Mokytojų Seminarija. Mokiniai baigę 4 klases bus priimami į pirmą kursą, baigę 5 kl. į antrą. Štai tau ir progresas, kas gi čia do mažamoksliai mokytojai. Nepriklausomoj Lietuvoje tik pradžioje buvo Mokytojų Seminarijos ir tai į pirmą kursą buvo priimami tik baigę 6 klases. Vėliau gi Seminarijos buvo pakeistos Pedagoginiais Institutais (Teacher's College) ir į juos buvo priimami tik užbaigę pilną gimnazijos kursą. Toks Institutas buvo ir Panevėžyje, iš kurio dabar Sovietai vėl padarė Seminariją bet su dar mažesniais mokslo reikalavimais nei pradžioje Lietuvos nepriklausomybės, kada dar nedaug mokslus ėjusių lietuvių tebuvo.

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS RAIDAS

4. VASARIO 16-SIOS AKTO PRASME IR REIKSMĖ

Į vasario 16-sios aktą žvelgdamas juristas pasakys, kad šiuo aktu, kai dar Lietuva ištiesą dešimt mėnesių pasiliko okupacijoje, valstybė dar nebuvo įkurta. Tai valstybei truko dar valdžios, kuri, besireikšdama teritoriniu imperiumu, galėtų suformuoti kitus du valstybės elementus, butent, tautą ir teritoriją. Kai Lietuvos Taryba tarė savo vasario 16-sios žodį, kad Lietuva yra nepriklausoma valstybė, ji dar tebebuvo svetimos valstybės jėgų dispozicijoje, ir taryba dar neturėjo priemonių savo valdžiai organizuoti. Tačiau jokie juridiniai-istoriški samprotavimai politinės vasario 16-sios akto reikšmės Lietuvos valstybės įkurimo procese ne tiek nesumažina. Taryba pasiskelbė tą valstybę be jokių pasižadėjimų kitiems. Ji pati proklamavo tokią Lietuvos nepriklausomybę, kuri nebuvo apskundinta jokiomis politinėmis hipotekomis ir slėgiančiais dvi-prasmiais servitutais. Jau pati Lietuvos Taryba, remdamasi tautų apsisprendimo principu ir Vilniaus konferencijos nutarimu, sau pasiėmė teisę paskelbti tokią Lietuvos nepriklausomybę, kur nebuvo vienašališkų pažadų. Šiuo savo drąsiu žygiu taryba pasijuto tautos suverenumu ir jos valios reikšmę. Šitame akte iš tiesų "susikondensavo ir pasireiškė visa ta Lietuvos žemės sąmoninga ir valinga energija, kuri Lietuvoje pamažu augo ir stiprėjo per visą XIX-ą amžių ir kuri ypatingai intensyvi tapo... tautiniame lietuvių atgimime". Tai, ką pasakė tie 20 vyrų, jau gludėjo, jau buvo pajauta ir išgyventa lietuvių sąmonėje. Tai bus tas gilus tikėjimas tautos ateitimi, kurią pranašavo beveik prieš šimtą metų, nuo vasario 16-sios, Strazdelis skelbdamas ateisiant pavasarį arba kitoje dainoje liudną dieną ponams. Į tokį atgimimą tikėjo Pietaris savo "Algimante". Tokį svetimo jungo sutrupėjimą ne kartą savo poezijoje išreiškė Baranauskas, o Kudirka savo "Lietuvos tilto atsiminimus" baigia rusams: "Juk ir jūs patys neamžini, nusmuksite bevažindami savo darbo tiltu". O Vaizgantas savo Pragiedruliuose pokietos ir sunkios žiemos taip pat parodė ateinantį pavasarį. Pagaliau Maironis, kurio poezija paremta atbudimu, šaukia:

O vienok Lietuva gi atbus kada, Ne veltui ji tiek iškentėjo.

Ar tie visi balsai nebuvo tęsinys tos "Aušros", kuri ano žeto klaikioje Aleksandro III-jo laikų tamsybėje guodėsi ir raminosi šviesia Lietuvos praeitimi? Ar tai nebuvo to galingo Kudirkos "Varpo" skambesys, kuris sukviėdė lietuvius į vieną darbą. Tai bus gilus lietuvių tikėjimas, kuris kokiam nors išmintingam dvarininkui, kokiam gudragalviškam samprotavimui turinčiam vietos lenkui, atrodė naivi kaimiečio utopija, nes jų nuomone Lietuva negalėjo gyventi. Bet ne tik tas lietuvių tikėjimas ir ne pasyvi kontempliacija, bet ir veikimas, valia, energija buvo tie veiksniai, kurie jam patikrino ateitį.

Nepriklausomybės aktas yra, be abeje, tautinės lietuvių vienybės žygis. Jis ne tik sulipdė suskilusią Lietuvos Tarybą, kuriai, dėl pasireiškusių diferencijų jau kabojo pavojus žlugti, bet jis taip pat ryškiai parodė, kad anu metu atskiros grupės (pažangičiai, krikščionys demokratai, liaudininkai, socialdemokratai) pozityviai galėjo bendradarbiauti, kai kalba ejo apie gyvybinius lietuvių tautos ir valstybės reikalus. Šį kartą "dauguma pasidavė mažumai, ir vasario 16-os dienos aktas jau be konvencijų ir "amžino" ryšio liko visų tarybos narių vienbalsiai priimtas ir pasirašytas".

Tokis buvo Lietuvos kelias, žvelgiant sumariškai per istorišką faktų prizmę, ir vasario 16-sios aktą. Bet neužteko Lietuvos laisvės paskelbti. Nors aplinkybės gerėjo, bet tos aplinkybės pačios Lietuvos, dar jokių būdu nebuvo jos sukurusios, jei nebutų buvę kovota. Vienų sąlygų nepakako. Reikėjo ir energingų veikėjų, kurie veikliu darbu, išnaudodami kiekvieną aplinkybę, budėdami, šalinami daugybę vidaus ir oro, kliučių, kurė valstybę. Toji valstybė kuryba viduje, jau pats kelias ir tikrąjį ir realią nepriklausomybę, galėjo eiti valstybės viduje tik už kariuomenės skydo. Šitie veiksniai ir toliau palieka galioje. Nebegalime apžvelgti 1919 ir 1920-ųjų metų, kurie parodo, kad anais neaiškiais laikais tvirčiausia nepriklausomybės atrama buvo kariuomenė. Nors proga buvo gera ir politinės sąlygos patogios, tačiau be ginkluotos jėgos, be savanorių žygių, be tų ano meto entuziastingų pasiaukojimo ir tėvynės meilės pavyzdžių, tauta nebuvo galėjusi sudaryti valstybės.

Anų laikų gilus tikėjimas, anų laikų valingumas ir energija, anų laikų entuziazmas ir tėvynės meilė yra mums pavyzdžių ateičiai.

Grudžio 14 d. Senatas pravedė H. R. 1284, bilius kuris liečia naturalizavimą nepiliečių kurie tarnauja ginkluotose jėgose. Grudžio 15-tą Atstovų Butas priėmė bilijū ir dabar lieka tik prezidentui pasirašyti.

Grudžio 16-tą dieną Senatas patvirtino, be kalbų, nominaciją Ugo Carusi kaip Commissioner of Immigration and Naturalization. P. Carusi buvo Generalinio Prokuroro pagalbininkas per 15 metų. Jis užims Earl G. Harrisono vietą. P. Harrison rezignavo liepos 31 d., 1944 m.

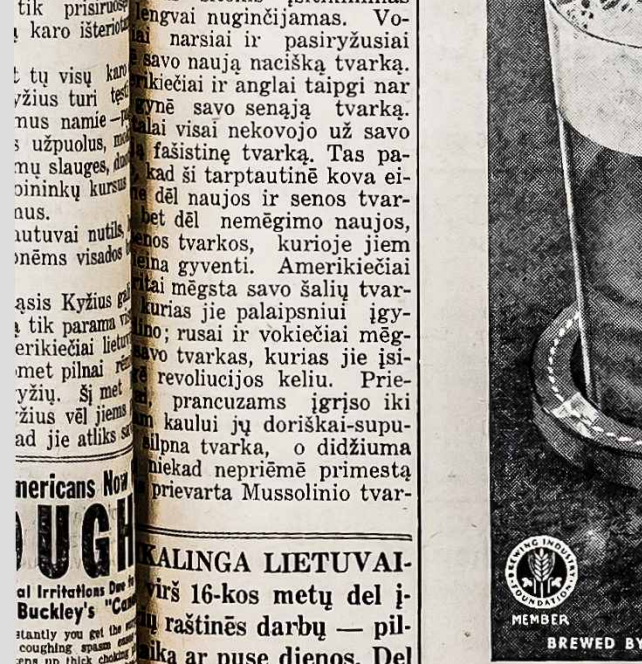
My Thinking... My Money... My Time will stay in this war to the finish - Every American WAR LOAN

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani, Giria jauni ir seni; Nuo duonos tyros ruginės, Worcesterio skaisčios merginos. Duona minta visas svietas, Jai ant stalo pirma vieta - Duonos, sviesto ir kavos, Pusryteliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO. (Antanas Duda, Sav.) 12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

DEL ŠIO TYKAUS NAMŲ VAKARO... draugiškas žaislas ir stiklas arba du PICKWICK "ALE that is ALE"

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

demokratiniai balsavimai-rinkimai į Rusijos seimą. Tie balsavimai buvo, kaip ir plebiscitas už ir prieš komunistus. Tą plebiscitą komunistai pralaimėjo. Jie gavo tik 25 nuosimėjus balsų, o prieškomunistinės partijos 75% nuosimėjus. Bet kadangi tikroji pajėga-ginklas jau buvo komunistų rankose, tai komunistai, išrinkta seimą išvaikė ir daugiaus demokratinį balsavimą nebeleido. (Bus daugiau) S. Bugnaitis

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Kaip Galiu Tapti Piliečiu?

KLAUSIMAS: — Tėvai mane atsiavežė į Šv. Valstijas 1933 m. Tėvai niekad neprašė Amerikos pilietystės. Aš trokštu tapti Amerikos piliečiu. Nežinau ką daryti. Prašau paaiškinimą.

ATSAKYMAS:—Sulaukęs 18 m. gali prašyti pirmų popierių ir kada busi 20 m. (dviem metams vėliau) galėsi prašyti antrų popierių. Kiton pusėn, yra įstatymas, pavadintas "Minor's Act", kuris sako kad ateiviams, kurie čion atvyko neturėdami 16 metų, nereikia prašyti pirmų popierių. Bet šitame atsitikime turėsi būti 21 m. ir tik tada prašyti antrų popierių, nes "Minor's Act", reikalauja kad ateivis turi būti 21 m. ir ne daugiau 22 metų.

Pirmos popieriaus kainuoja \$3. tad turi nutarti ar nori sutaupti tuos pinigus ar ne. Pirmame atsitikime, prašyti pirmų popierių ir tapti pilnu Amerikos piliečiu po dviejų metų tik pagreitina visą dalyką.

Kada Reikia Užmokėt už Pirmas ir Antras Popieras?

KLAUSIMAS: — Ar teisybė, kad dabar nereikalaujama pasiųsti "money order" sumoje \$2.50 su pirmų popierių aplikacija. Mano brolis praeitą pavasarį turėjo pasiųsti tuos pinigus, bet nuo mano draugo, kuris praeitą mėnesį prašė pirmų popierių jokios mokėsties nebuvo reikalaujama.

ATSAKYMAS: — Įstatymas pakeistas. Nuo rugsėjo 1944 m. nereikia siųsti "money order" sumoje \$2.50 su pirmų popierių aplikacija (Form N-300) arba su antrų popierių aplikacija N-400 (kur aplikantas priklauso prie

vienos iš daug grupių kurioms nereikia turėti pirmų popierių). Norime čia priminti, kad pirmų popierių mokestis pakeltas iki \$3.00 ir antrų popierių mokestis nuo \$5. iki \$6. Šiuos pinigus nereikia mokėti Immigration and Naturalization Service "money orderiu". Dabar aplikantas moka mokestį Clerk of Court, kada tas pareigūnas išduoda pirmas arba antras popieras.

Kaip Galiu Įrodyti Amerikos Pilietystę?

KLAUSIMAS:—Gyvenu Šv. Valstijose nuo 1919, ir 1925 m. tapau Amerikos piliečiu. 1926 metais, kartu su žmona, nuvykau į senąjį kraštą aplankyti gimines, ir tenais mūsų mažas sunelis gimė. Ar jis amerikietis? Daug žmonių man pasakoją kad jis ne pilietis. Kaip jis gali įrodyti Amerikos pilietystę?

ATSAKYMAS: — Sunus yra Amerikos pilietis. Kada jis gimė 1926 m. įstatymas reikalavo kad tėvas būtų Amerikos pilietis kada kuditis gema. Bet jau 1934 m. įstatymas buvo pakeistas. Tėvas negali perduoti Amerikos pilietystę kuditui kuris gimė svetimoje šalyje, tik jeigu jis išgyveno Šv. Valstijose 10 metų prieš kuditio gimimą ir nuo 1941 m. penkis iš tų metų turi būti metai po 16-to amžiaus. Kada jūsų sunus gimė nebuvo tokių reikalavimų, tik tėvas turėjo būti Amerikos pilietis. Nuo sausio mėnesio 1944m. asmenys, kurie yra Amerikos piliečiai, nors negimė Šv. Valstijose, gali gauti įrodijimą savo pilietystės. Tegul sunas pra-

šiuo 1917 metų komunistų revoliucija Rusijoje grąsino nuimti visą Vakarinį Pasaulį. Žvelgiant į komunistų nuostatas Rusijoje, daugelis iš mūsų žmonių, mokytojų, poli-carių, darbininkų vadų, su įsimintimu tvirtino, kad naujos pokos viršenybė Rusijoje, patsys galą senajai liberalizmo ir likusioje Europos dalyje Amerikoje. Bet štai užėjo Hitlerio užpuolimas ant Rusijos. Nesuvaldomas noras ruskiškas priešintis užpuolikai greitai nesugrėžė, pirmutinius astropiškų karo nepasisekė, nukreipt link pergalės, išikalaus užpuolikus iš savo šalies, tarnavo žymiai daug antistatiniams blokui. Atsižvelgiant dar į tai, kad Prancuzija, kaip ir galingiausiu Europos valstinių valstybių sugriuvo, taciau-fasistų smugiais, o viskomunistinė Rusija uždavė tams-fasistams tokį smugį, kurio jie nebeįjėgia atsi-ėti. Tad ar dar neaišku, kad kas priklauso komunistams? Klausė — intelektualai (mokytieciaus šitokis isitikinimas lengvai nuginčijamas. Vokietiai narsiai ir pasiryžusiai savo naują nacišką tvarką, amerikiečiai ir anglai taipgi narėnė savo senąją tvarką. Galai visai nekovojo už savo fasistinę tvarką. Tas pat, kad ši tarptautinė kova einominkų kursams, bet dėl naujos ir senos tvarkos, kurios jie palaipsniui igy-amo; rusai ir vokiečiai mėgė savo tvarkas, kurioje jiems galima gyventi. Amerikiečiai taciau mėgsta savo šalių tvarkas, kurios jie palaipsniui igy-amo; rusai ir vokiečiai mėgė savo tvarkas, kurias jie išmet pilnai revoliucijos keliu. Prie-ryžių. Ši met, prancuzams įgriso iki am kaului jų doriškai-sup-alpna tvarka, o didžiama niekad nepriėmė primestą prievarta Mussolinio tvar-

ALINGA LIETUVAI- 16-kos metų del įraštinės darbų — pil-riką ar pusę dienos. Del informacijų malonėkite tatis: Amerikos Lietuvis, erson gatvės, Worces-

DISTRIBUTOR KENMORE PRODUCTS CO. 21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

Worcesterio Naujienos

TRYS VALANDOS KAIP TRYS MINUTES

Lietuvos konsulas Chicagoje, Petras Daužvardis, svečiavosi Worcesteryje, vasario 10-tą dieną vykdamas į Boston, Mass., Lietuvos Nepriklausomybės 27-ųjų metų atžymėjimui rengiamas iškilmes, vasario 11-tą dieną.

Pakelyje sustojo pas savo uošvius, ponus J. Raukčius, 50 Sterling gatvės. Ant greitųjų buvo pakviesta keletas vietos veikėjų: kaip tai ponias ir vargonininkas Juozas Žemaitis, J. Dvareckas, A. Janušionis, A. Jakutis, C. Tagmenas, J. Bačinskas, A. Kriaučialis ir kiti.

Su konsulu pasikalbėta apie bėgančius reikalus. Kiti dalykai palikta pirmadieniui, 12-tai dienai vasario. Sekmadienio rytą, konsulas, lydimas A. Janušionio išvyko į Bostoną. Vėliaus grįžo iš Bostono, pasakojo, kad pasekmės buvo kopuikiausios. Taipgi konsulas parsivežė dovaną nuo Massachusetts Gubernatoriaus, pono Tobino. Gavo puikią knygą su gubernatoriaus originaliu parašu; tai bus Abraham Lincoln knyga.

Vasario 12-tą dieną, apie 5-tą valandą po pietų, Worcesterio Profesionaliųjų ir Biznierių Draugija paruošė priimtųjų vakarienei gražiausiam vietoje viešbutyje "Sheraton Hotel". Tame pokilyje dalyvavo vietos aukšti valdininkai ir miesto majoras Wm. Bennett, abiejų parapijų kunigai ir šiaip vietos biznierių ir veikėjų. Vakaro vedėju buvo advokatas K. Tamulionis. Vietos laikraščiai rytojaus dieną puikiai aprašė ir įdėjo konsulo P. Daužvardžio ir vakaro vedėjo adv. K. Tamulionio paveikslus ir kalbas apie Lietuvą.

WORCESTERIO MARGUMYNAI

Vasario 15-tos dienos vakariniam dienraštyje "Worcester Evening Gazette" įdėjo straipsnelį po vardu "Baltic Nation Seeks Light on Big 3 Plans". Tame straipsnyje pasakyta apie suvažiavimą Lietuvių Tarybos Washingtono. Taipgi susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidento Wm. Laukaičio reikalavimą iš Trijų Didžiųjų "nepažeisti Lietuvos ir kitų Baltajis Valstybių Laisves!" Taipgi primena Atlantikos Čarterį, kur pasakyta apie "Observance of Lithuanian Independence Day".

Buęs Worcesterio Miesto policijantas Antanas Šeš-

Kaip 8:30 vakare įvyko minėjimas Lietuvių Piliiečių Klubu salėje. Kalbėjo adv. K. Tamulionis, Kons. Petras Daužvardis. Aušrelės ir Moterų Choro, vedami Jono Dirvelio ir Marijonos Meškienės, sudainavo keletą gražių dainelių. Vakaro vedėju buvo A. Janušionis. Aukų surinkta \$84.00. Publikos susirinko mažai; prieš žastis—darbo diena.

Rytojaus dieną prieš pietus, konsulas Petras Daužvardis, lydimas Aušros Vartų parapijos klebono kun. K. Vasio, vargonininko J. Žemaičio ir Charles Tagmeno, nuvyko į Miesto Rotušę pas Worcesterio Miesto Majorą William Bennett. Ponas Daužvardis tapo apdovanotas vietos miesto raktu.

Tą dieną buvau pakviestas per ponus J. Raukčius ant pietų. Pakvietimą priėmiau, nes turėjau apie tris valandas iki į darbą eiti. 12-tą valandą nuvykus, man besikalbant su ponais Raukčiais, grįžo svečias konsulas P. Daužvardis su vargoninku J. Žemaičiu ir vietos stambium biznierių Charles Tagmenu.

Praleista trys valandos puikiausioj nuotaikoj. Taipgi teko gerai pažinti poną konsulą P. Daužvardį. Tai tikrai brangus žmogus—aukštas diplomatas, malonus, švelniai kalbantis, aukštaitiške tarmė lietuvis. Ponia Rauktienė su savo pagelbininke Elzbieta Mažeikiene buvo nudėję stalą skaniausiais valgiais. Ponas Rautkys svečius vaišino visokiais gėrimais. Ponas Raukčiams labai dėkui—trys valandos atrodė kaip trys minutės. J. K.

Kareivis Frank M. Bush (Bačys), išbuvęs karo fronto virš 14-kos mėnesių, buvo sužeistas, išgulėjęs 10 dienų ligoninėje, Belgijos mažame miestelyje, dabar sugrįžo į šią šalį 21-nai dienai atostogų pas savo dėdę ir dedienę—Bačius, 65 Uxbridge gatvės. Jis per 14-ką mėnesių taip buvo pasiilgęs lietuviškų kopustų, tai kuomet jam dėdienė išvirė jų, išvalgė net tris bliudus. Pranas Bačys mažai turėjo vilties grįžti į šią šalį. Dabar jam išrodo stebuklas ar sapnas. Pranas kariavo 9-toj armijoje.

J. Krasinskas

VIEŠA PADEKA

Nuoširdžiai noriu padėkoti savo broliui ir jo šeimynai p. Jakučiams ir visiems draugams ir prieteliams, kurie parodė del manės tiek daug nuoširdumo ir užuojautos laike mano ligos.

Pirmiausia širdingai dėkoju daktarui ir ponai Weiksner už tokį gerą patarnavimą ir globojimą manęs per visą ligos laiką.

Dabar dėkoju Lietuvai Remti draugijos nariams už gražų gėlių buketą ir Sandaros 16-tai kuopai už puikią dovaną, kurią turėsiu ilgai del atminties. Taipgi dėkoju Lietuvy Moterų Klubui ir Choro grupei už atvirutes su gražiais linkėjimais.

Dabar noriu dar tarti širdingą ačiū ir pavieniams

mano draugams ir draugėms už prisiūstas man gėles ir kitas dovanas kurių aš tiek gausiai gavau. Taipgi ačiū už tąs gražias atvirutes ir aplankymą manės ligoninėje ir namuose.

Labai norėčiau suminėti čionai visų vardus, bet tas užimtų per daug vietos laikraštyje. Tik noriu pasakyti, kad truksta man žodžių, kad galėčiau išreikšti kiek jų nuoširdumas suteikė man džiaugsmo ir sutrumpino mano liudnas valandas. Aš nepamiršiu nei vieną ir kada tik bus proga kuom nors jums pasitarnauti tai visados busiu pasiruošus ar tai bus diena ar naktis. Dabar prašau priimti nuo manės širdingą padėką.

Ieva Danilienė

IŠ AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SOCIALIO MOTERŲ KLIUBO VEIKIMO

Lietuvių Moterų Socialis Klubas turėjo savo mėnesinį susirinkimą Aušros Vartų parapijos salėje, kuris buvo gana skaitlingas ir gyvai praėjo. Į valdybą įeina sekančios narės: Pirm., V. Kielenė; Vice-pirm., p. Vieraitytė; prot. raštininkė, A. Sinkevičienė; finansų raštininkė, M. Pelekičienė; išdininė, N. Savickienė; kasos globojė: p. Tilly Carroll ir P. Petraitienė; maršalka P. Kasperienė.

Į kareivių skyrių įeina sekančios narės: p. Jankauskienė, p.

Zideliene ir p. Rapeikiene. Kareiviams dovanos yra siunčiamos užrubežyje ir Amerikoje. Į specialią komisiją įeina sekančios narės: ponios Pigagienė, Vaitkevičienė, Rapeikiene, Zideliene, ir Liberienė. Po susirinkimo arbatėlė. Patyrusios šeiminkės puikiai pavaišino ir buvo lošiamas "beano". Pelnas skiriamas kareiviams.

Sekantis susirinkimas įvyks šį mėnesį, vasario 27-tą, antradienio vakare. Ką nors gero paruoš. Valdyba kviečia visas neres atsilankyti. Nepraleiskite progos. Valdyba—K.

Moterų Klubo Mėnesinis Susirinkimas

Lietuvių Moterų Klubo mėnesinis susirinkimas buvo vasario 13-tą dieną, Lietuvių Ukėsų Klubu svetainėje. Užbaigus tartis apie senus ir naujus reikalus, mėnesinis komitetas paruošė skaitlingą arbatėlę. Po to buvo "Beano" iki vėlai. Moterų Socialis Klubas rengia pramogą, kovo 17-tą dieną, Šv. Patriko dieną. Prašome visų narių ruoštis į šią pramogą ir atsivesti draugų praleisti laiką linksmai.

M. Z. V.

Aušros Vartų Dr-jos Vakarėlis

Aušros Vartų draugijos vakarėlis parapijos naudai bus sekmadienį, kovo 4-tą, 1945 metais, 4-tą valandą po pietų, Aušros Vartų parapijos svetainėje. Rengimo komisija parupins skanių užkandžių, taipgi užtikrina, kad visi atsilankę turės gerą laiką. Draugija kviečia visus atsilankyti skaitlingai.

REIKALINGAS Spaustu-vės darbininkas, nejaunesnis 16 metų, turintis kiek patyrimo spaustu-vės darbuose; pilną laiką ar pusę dienos; valandos pritaikomos. Del informacijų kreipkitės: Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Šv. Jurgio Draugijos Vakarėlis ir Susirinkimas

Šv. Jurgio pašelpinės draugijos vakarėlis įvyks šeštadienio vakare, kovo 3-čią dieną, L. U. Klubu svetainėje. Minėta draugija deda visas pastangas, idant galėtų visus tinkamai priimti. Į veikiančią komisiją įeina M. Zemaitaitis, J. Norkaitis, A. Kundrotas, A. Šimokauskas, M. Aidukaitis ir visos draugijos valdyba.

Šv. Jurgio draugijos susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 3-čią, L. U. Klubu svetainėje, 7-tą valandą. Maloniai prašome visų narių jame dalyvauti ir užsimokėti savo duokles. A. V. D.

Svarbus Susirinkimas

Keli metai atgal buvo susitvėręs sąryšys iš Draugijų atstovų ir pavienių narių dėlai sukėlimo pinigų atmokėjimui skulptoriui P. Rimšai už kurinį—Artoja, kuris yra patalpintas Bostono Muziejuje. Bus kalbama kas daryti su pinigais atėlyje. Visi draugijų atstovai ir kurie yra prisidėję pinigais, ateikite į susirinkimą, sekmadienį, vasario (Feb.) 25-tą, 3-čią valandą po pietų į Lietuvy Ukėsų Klubu svetainę, 12 Vernon gatvės. Kviečia Pirm. A. Dailyda, Rašt. K. Zurilis

EKSTRA!

Šiomis dienomis Liudvikas Končius atvežė daug šviežaus medaus iš Kalifornijos pargabento ir paliko Amerikos Lietuvis Krautuvėje del pardavimo.

Amerikos Lietuvis Knygne galima gauti Pilietytės Knygeles, Anglų ir Lietuvių kalbose. Kaina su prišuntimu 30c ir 50 centų. Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester

Parsiduoda Namas ir Rakandai

Parsiduoda namas 8-ny kambarių vieno gyvenimo, su visais moderniais įrengimais ir rakandai, tik reikia eiti ir gyventi. Namas su visais įrengimais ir rakandai parsiduoda už pigiausia kainą ką galima pirkti šiame laike.

Prie namo randasi geras plotas žemės, kur galima auginti daržoves ir vaismedžius. Parsiduoda lengvomis išlygomis—Cash arba ant išmokėjimo. Priežastis—išvyksta į Pietų Kaliforniją. Kreipkitės ar telefonu nuokite Tel. 2-8491.

Patogus Tenementai

58 Hitchcock Rd. Penkių kambarių tenementas, gražioje vietoje. Nuoma \$35.00.

7-A Clarkson St. Penkių kambarių tenementas naujai pertaisytas. Nuoma \$28.00.

84 Washington St. Seši kambariai, šiltas vanduo, maudynė. Nuoma \$25.00.

A. BLAŽYS
208 Lincoln St. Dial 6-0084

B. P. ALAVOŠIUS ELEKTRIKIERIUS IR KONTRAKTORIUS

Atlieka įvairius elektrikos darbus ar tai namuose ar tai įmonėse, už priemamą kainą visiems. Reikalui esant, šaukite B. P. Alavošius—
Tel. Shrewsbury 6661
11 Wheelock Rd., Shrewsbury

Rialto Barber Shop

Kur visados trys barberiai dirba ir nereikia laukt. Taipgi parduodam gerą toniką nuo pleiskanų.

M. MACHONIS
Lietuvis Savininkas
40 Millbury Street
Worcester, Mass.

OFICIALIS SUSIRINKIMAS
TUVIŲ AMERIKOJ
Kasimir S. Michal
15 VERNON ST
Worcester, Mass.
OFISO VALANDOS
2 iki 4 ir 7 iki 8
Išimant Sekm. ir
TEL. 5-8484

Pristatomi į Namus
Vietiniai ir Importuoti
Edward Yamp
PACKAGE STOR
Užlaiko Visokias Apatines
Gėrymus, Lietuviškius
Dėgtines, Vynus
278 MILLBURY ST
Tel. 3-3311

LAINAI
CLEANSING
GERAS
DARBAS
GREITAS
PATARNAVIMAS
ZEMOS
KAINOS
Dial 5-52
73 Green

Sanitary
Shirt Laundry
SANTARINIAI
SKALBYKLAI
VALYTOJAI IR DARBININKAI
Pilas Skalbtyklos
Skalbam, proslan P
marškinius; uniformas
ir vntuotinius drabužius
Sesnius daiktus.
MARIJONA PAKRATKAI
MARIJONA MAJORAI
Darbas Gvarant
Atneškite ir Atsi
15 KELLEY ST
WORCESTER, MASS.

Wilben Bottling
P. YESSELTON
Soda Išdėlysite
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdėlysite
ALE ir 15 kitokių

VICTOR PIR
Lietuvis Generalis
KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius P
Dažytojas - P
15 VIDUOS IR
Tel. 5-5715 ir 4-
27 Grand St., Worcester
Lic. No. 8088

Charron Radio
ELEKTRINIAI
Radio
Pečiai
Pianai
20 Trumbull St
Worcester, Mass.

Taisykite S
Namus
Elektros Vėlyū
Dabar Galima
ELEKTRIKOS
PATAISYMAI
IR IVEIDIMAI
Adolfas W. L
44 WINDHAM ST.
Worcester 4, Mass.

ĮEIGŲ TAKSOS - INCOME TAX

Labai svarbu į laiką ir tinkamai išpildyti valdiškas Income Tax jūsų metinių pajamų Blankas.

Jei turite kokių neaiškumų su jūsų Įeigų Taksomis, ir butų reikalinga pagelba, kreipkitės —

Amerikos Lietuvis raštinė
14 Vernon St., Worcester, Mass.

DEL GERESNIŲ AKINIŲ, ATEIKITE Į

THE EYEGLASS SHOP

10 MILLBURY G-VB
(Prie Kelley Aikl.)
RECEPTAI
IŠPILDOMI

TEL. DIAL 3-8061
(8 v. ryto iki 7 vak.)
AKINIŲ
SAITAVIMAI

20 METŲ PATYRIMO PATENKIMUMI

VAL J. WADOWSKI - OPTIKIERIAI - JOS. R. WADOWSKI